

Karakteristik af borgere tilknyttet FACT i Midtklyngen

Hovedresultater

Hovedresultater

Svært psykisk syge borgere er mere udsatte og oplever en højere grad af komorbiditet, overdødelighed, skadeligt forbrug af rusmidler, hjemløshed og andre komplekse sociale udfordringer sammenlignet med den almene befolkning (Behandlingsrådet, 2023; Benjaminsen et al., 2018; Plana-Ripoll et al., 2019). Borgere med svær psykisk sygdom oplever ofte barrierer i kontakten til velfærdssystemet (Mik-Meyer, 2018). Dette skyldes de svært psykisk syge borgeres komplekse udfordringsbillede, der medfører et behov for indsatser og ydelser på tværs af sektorer og lovgivningsområder. I et fragmenteret system medvirker dette til koordineringsudfordringer (Benjaminsen et al., 2018; Mik-Meyer, 2018).

I de seneste år er der blevet udviklet og afprøvet flere koordinerende og integrerede indsatser, der har til formål at støtte tværgående indsatser og samarbejde om borgere med komplekse sundhedsmæssige og sociale udfordringer (Sundhedsstyrelsen, 2022). En af disse indsatser er Flexible Assertive Community Treatment (FACT), som Region Midtjylland, Skive, Silkeborg og Viborg Kommune (Midtklyngen) har arbejdet med siden 2020.

Formålet med denne rapport er at karakterisere de 51 borgere, der har været tilknyttet FACT i Midtklyngen. Karakteristikken skal informere det videre arbejde med FACT i Midtklyngen.

FACT-borgerne er enlige mænd i 30'erne uden erhvervskompetencegivende uddannelse

75 % af borgerne tilknyttet FACT er mænd. Det er en forholdsvis ung gruppe borgere med en gennemsnitsalder på 36,3 år; 29 % er mellem 20-29 år, 35 % er mellem 30-39 år, og 36 % er over 40 år. 80 % af FACT-borgerne har aldrig været gift. 86 % af borgerne har ikke en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Flexible Assertive Community Treatment (FACT)

FACT er et tværsektorielt samarbejde mellem Skive, Silkeborg og Viborg Kommune og Regionspsykiatrien Midt. Det er en organiserings- og samarbejdsform, som består af et fast team (FACT-team) af fagpersoner fra både regionen og kommunerne. FACT-teamet er tværfagligt, arbejder med den psykiatriske behandling og de sociale indsatser og er kendetegnet ved at være fleksibelt, udgående og opsøgende.

FACT-borgernes beskæftigelsesgrad er faldende over tid, mens tildeling af førtidspensioner er stigende

FACT-borgernes gennemsnitlige beskæftigelsesgrad for 2018 til 2022 er 6 %. Beskæftigelsesgraden er faldende frem til slutningen af 2022, hvor beskæftigelsesgraden er 1 %. Samtidig er der i slutningen af 2022 49 % af FACT-borgerne, der er tildelt førtidspension – en stigning fra 22 % i 2018. Nationalt er der ligeledes en stigning i andelen af personer på førtidspension i samme periode, dog en mindre stigning end for FACT-borgerne (Danmarks Statistik, 2022).

FACT-borgerne har i gennemsnit 2-3 psykiatriske lidelser

FACT-borgerne har i gennemsnit 2,2 psykiatriske lidelser, hvoraf den hyppigst forekomne er skizofreni – 61 % af borgerne har skizofreni. Den anden hyppigst forekomne psykiatriske lidelse er adfærdsforstyrrelser forårsaget af misbrug (45 %), og den tredje er ADHD (41 %).

I perioden 2018-2022 har borgere tilknyttet FACT i gennemsnit 16,7 årlige ambulante kontakter til den regionale psykiatri. Derudover har de i gennemsnit 50,8 psykiatriske sengedage. Der har over perioden 2018-2022 været en stigning i antallet af psykiatriske ambulante besøg. Dette kan være forårsaget af en forværring i deres sundhedstilstand eller en højere grad af imødekommelse af deres sundhedsmæssige behov.

Borgerne har ud over deres komplekse psykiatriske sygdomsbillede også flere somatiske lidelser, hvoraf de hyppigst forekomne er mave-tarm-sygdomme, som 24 % af borgerne lider af. Yderligere har FACT-borgerne i gennemsnit 2,8 årlige somatiske ambulante kontakter og 4,8 sengedage. Antallet af ambulante kontakter har været stigende over perioden 2018-2022. Dette kan ligesom for de psykiatriske kontakter både skyldes forværring af deres sundhedstilstand, eller at de i højere grad får den behandling, de har behov for.

FACT-borgerne kæmper med skadeligt brug af rusmidler og hjemløshed

Mange af FACT-borgerne har dobbeltdiagnoser, hvilket betyder, at de samtidig med svær psykisk sygdom har et skadeligt brug af rusmidler. 20 % af FACT-borgerne har modtaget medicin for alkoholafhængighed, og 18 % har modtaget medicin mod opioidafhængighed i perioden 2018-2022.

Flere af borgerne tilknyttet FACT har udfordringer med at fastholde en bolig. 37 % af FACT-borgerne har været tilknyttet et forsorgshjem eller herberg med en gennemsnitlig varighed på næsten 3 måneder i perioden 2018-2022.

Konklusion

Analysen viser, at FACT-indsatsen går til den tiltænkte målgruppe – en målgruppe, som det ofte er svært at fastholde i indsatser. Analysen viser desuden, at gruppen af FACT-borgere har oplevet en stigning i kontakten til sundheds-
væsnets over perioden 2018-2022 samt en stigning i andelen af borgere på
førtidspension. Det er på baggrund af indeværende rapport ikke muligt at kon-
kludere, om disse udviklinger skyldes, at FACT-borgernes udfordringer i hø-

jere grad behandles (fx foranlediget af tilknytningen til FACT), eller om det skyldes en forværring i deres sundhedstilstand.

Fakta om undersøgelsen

Undersøgelsen bygger på data fra nationale registre, data fra Viborg, Skive og Silkeborg Kommune samt data fra Region Midtjylland.

Der er identificeret 51 borgere på tværs af de tre kommuner. FACT-borgerne er identificeret retrospektivt, hvilket medfører en usikkerhed om, hvorvidt alle relevante borgere er inkluderet.

Data dækker som udgangspunkt perioden 2018-2022.

Hovedresultater: Karakteristik af borgere tilknyttet FACT i Midtklyngen

VIVE/2024

HR_301925